

Mål- og indholdsbeskrivelse for SkoleFritidsOrdning

Formålet med mål - og indholdsbeskrivelsen for skolefritidsordning (SFO) i Holstebro Kommune er at give borgerne mulighed for at få indblik i prioriteringerne og serviceniveauet i forhold til skolefritidsordning. Formålet er desuden at fremme, at skolefritidsordningerne inddrages i opfyldelsen af folkeskolens formål.

For SFO'erne i Holstebro Kommune er det værdifuldt at skabe rammer for en meningsfuld og indholdsrig fritid med udgangspunkt i børnenes behov, interesser og erfaringer.

I Holstebro Kommune har vi valgt at formulere en overordnet beskrivelse, der giver mulighed for lokal udmøntning på den enkelte skole/SFO gennem skolebestyrelsens principper, ledelsens og medarbejdernes beslutninger samt i samarbejde med forældrene i det daglige pædagogiske arbejde.

Med indførelsen af mål - og indholdsbeskrivelserne i SFO'erne er der nu skabt fokus på området og sammenhængen mellem dagtilbudsområdet, skolens undervisningsdel og SFO'ernes virke. Mål - og indholdsbeskrivelserne understreger og anerkender fritidspædagogikkens særkende og egenværdi samt dennes betydning for det enkelte barn. Fritidspædagogik er en særlig faglighed, der bør være en vigtig og ligeværdig medspiller i skoledelen.

Det er tanken, at denne overordnede mål- og indholdsbeskrivelse vil give anledning til gode drøftelser og overvejelser på den enkelte skole/SFO, når de lokale mål- og indholdsbeskrivelser skal udvikles.

Lovgrundlaget, Holstebro Kommunes sammenhængende Børnepolitik og Skolepolitik

Folkeskolelovens formålsparagraf gælder for folkeskolens samlede virke. Dette betyder, at Folkeskoleloven også gælder for skolefritidsordning. SFO'erne er således et pædagogisk tilbud til eleverne inden for skolens rammer. Skolefritidsordningen skal bidrage til opfyldelse af Folkeskolens formål ved at fremme børns trivsel, udvikling og læring.

Denne mål- og indholdsbeskrivelse danner de kommunale rammer sammen med de lovgivningsmæssige rammer for skolebestyrelsernes videre arbejde med udmøntningen på den enkelte skole/SFO.

Der er således flere formelle rammer for SFO'ens virke:

- Folkeskoleloven
- Holstebro Kommunes sammenhængende børnepolitik
- Holstebro Kommunes skolepolitik
- Denne fælles kommunale mål- og indholdsbeskrivelse for SFO'er.
- De enkelte skolars beskrivelse af udmøntningen af mål- og indholdsbeskrivelsen.

SFO'ernes virke i Holstebro Kommune

Det 6-10 årige barn er motiveret for at lære. Det er videbegærligt og optaget af ønsket om at lære at forstå den store verden. Derfor skal SFO'en være et sted, hvor barnet kan udvikle erkendelse samt lyst til at lære, og hvor barnets nysgerrighed og evner til at indgå i livslæring fremmes.

Pædagogens rolle er derfor den omsorgsfulde, opmærksomme, anerkendende og lyttende, der kan være igangsættende og inspirerende i barnets dannelse, og som skal fremme børns sproglige, æstetiske og kropslige udtryksformer, styrke forståelsen for sundhed/miljø og kendskab til naturen.

Den sociale og personlige kompetence er i højsædet i det pædagogiske arbejde i SFO'en. Arbejdet i SFO'en har fokus på børnegruppens relationer, og hvordan det enkelte barn kan støttes i at navigere i det sociale fællesskab. Det gælder derfor om at støtte børnene i udviklingen som sociale individer og til at kunne klare sig i livet – at mestre eget liv.

Børn udvikler sig hele tiden gennem deres leg og samvær med andre børn og voksne i SFO'en. Aktiviteterne kan enten være uformelle, eller de kan være målrettede fra pædagogernes side.

Det er SFO'ens opgave både at give plads til børns egne spontane lege, hvor de selv sætter rammerne, løser konflikter og udvikler legen samt at igangsætte planlagte aktiviteter, hvor børnene har medbestemmelse og medindflydelse indenfor bestemte givne rammer.

Det er SFO'ens opgave at bidrage til barnets udvikling af selvbevidsthed. Pædagogikken skal understøtte barnets livsmod, selvværd og handlekraft.

Der skal være speciel opmærksomhed på at involvere og aktivere børn, der har brug for en særlig indsats. Det er vigtigt at planlægge den pædagogiske praksis, så alle børn oplever at være inkluderet i et fællesskab. Børnene skal motiveres til at skabe venskaber på tværs af kulturelle, etniske og sociale forskelle.

SFO'en skal desuden med sit indhold medvirke til, at lære børnene at mestre hverdagen og hverdagssituationer. Det handler bl.a. om at tage udgangspunkt i, hvad der rører sig for tiden i forhold til børnenes interesser og at perspektivere den aktuelle børnekulturs muligheder for barnet.

Temaer

Fra lovgivningens side er følgende temaer fastlagt og skal indgå i mål - og indholdsbeskrivelserne. Disse er:

- Samarbejde mellem SFO´ens pædagogiske indsats og skolens undervisning
- Læring på mange måder
- SFO´ens rolle i forhold til børn, der har brug for en særlig indsats
- Koordinering af forældresamarbejde
- Idræt, bevægelse og sundhed
- Overgang fra dagtilbud til skole
- Medinddragelse
- Særligt for udvidede skolefritidsordninger (USFO'er).

Fra Holstebro Kommunes målsætninger indgår derudover:

- Den anerkendende tilgang
- En dråbe af kultur i alt.

Samarbejde mellem SFO's pædagogiske indsats og skolens undervisning

SFO'en er en vigtig del af skolens samlede virke. Dette betyder, at pædagoger og lærere med udgangspunkt i skolens/SFO's værdier og hver medarbejdergruppes faglighed, skal samarbejde tæt omkring barnets alsidige udvikling. Målet er således, at der skabes nogle rammer, som sikrer tæt og forpligtende samarbejde mellem voksne, der har betydning for barnet.

Samarbejde mellem SFO's pædagogiske indsats og skolens undervisning. Skriv her, hvordan I arbejder med dette tema lokalt:

Vi har et rigtig godt samarbejde mellem skole og SFO. Vi er ét hus, og vi snakker jævnligt sammen. Vi overleverer både om morgenen og om eftermiddagen, hvis der er behov for det. Vi er hele tiden i tæt dialog om de udfordringer vi ser i hverdagen, så vi kan sætte samlet ind.

Både skole og SFO bruger samme kommunikationsform og noterer eventuelle hændelser samme sted.

Både skole og SFO bruger begge PALS og DUÅ i dagligdagen, så vi gør tingene ens.

Både personalet i skolen og i SFO'en følger op på hinandens konsekvenser, bakker op og sparrer med hinanden.

Vi samarbejder desuden tværfagligt med vores distrikts fagpersonale:

- Tale-høre konsulent
- Skole-dagtilbud socialrådgiver
- Ergo
- Sundhedsplejersken
- Inklusionsvejler
- Psykolog
- Ressource pædagoger

I nogle sager samarbejder vi med andre interne og eksterne samarbejdspartner i og uden for kommunen.

Læring på mange måder

Vi vil i SFO'erne understøtte, at børnene oplever det at fordybe sig i en læringsproces som spændende og udviklende.

Vi vil med baggrund i fritidspædagogikkens mangfoldighed give mulighed for, at det enkelte barn i samspil med andre, oplever at blive inspireret og engageret ved tilegnelse af ny viden. I samarbejde med skolen udarbejdes lokale strategier.

Læring på mange områder. Skriv her, hvordan I arbejder med dette tema lokalt:

Vi er alle forskellige og det gælder også personalet i SFO'en. De brænder hver især for noget forskelligt. Vi bruger derfor hver især de kompetencer, vi har og bidrager med læring gennem forskellige aktiviteter. Vi laver hver måned en månedsplan over de aktiviteter, vi tilbyder. Nogle aktiviteter hedder *skal*, men langt størstedelen er tilbud. Vi forsøger så vidt muligt, at der er en blanding af bevægelses-, kreative- og fordybelses aktiviteter. Vi forsøger at inddrage nærmiljøet i ture ud af huset eller ved særlige aktiviteter, som vi har brug for assistance til.

Vi arbejder konkret på at skabe bedre rammer for børnene ud fra Holstebro kommunes Børne- & Unge Politikken

Vi voksne deltager og understøtter børnefælleskabet igennem Børne- & Unge Politikken og ser en stor værdi i børnenes lege. Her deltager vi voksne selv som aktive igangsættere eller støtter og vejleder på sidelinjen.

SFO's rolle i forhold til børn der har brug for en særlig indsats

Børn med fysiske, psykiske eller sociale vanskeligheder skal så vidt muligt kunne inkluderes på måder, der giver dem oplevelsen af at være en ligeværdig del af det sociale og kulturelle fællesskab. SFO'en skal være opmærksom på at involvere og aktivere disse børn. De mål, der gælder for andre børn, skal også være gældende for børn med særlige behov, men det kræver i visse tilfælde andre måder at arbejde på, at man tænker i helheder omkring det enkelte barn - eventuelt med særlige støtteforanstaltninger. Et tæt samarbejde med skolens øvrige personalegrupper samt forældrene er et selvfølgeligt udgangspunkt, når det gælder arbejdet med disse børn.

Børn med særlige forudsætninger kræver ligeledes opmærksomhed, så de også oplever og udfordres i varierede aktiviteter samt er en del af et socialt fællesskab.

SFO's rolle i forhold til børn der har brug for en særlig indsats. Skriv her, hvordan I arbejder med dette tema lokalt:

Vi er meget opmærksomme på, at vi samarbejder med skolen omkring de udfordringer børnene kan have. Vi laver gerne overlevering hver dag, hvis behovet er der, og de gode effekter deles mellem skole, SFO og forældre. Vi spørger gerne hinanden til råds, hvis vi har brug for sparring. Vi bruger de muligheder, vi har, til at skabe nogle gode rammer for de børn, der har behov for mere ro eller et sted til at koble af.

Koordinering af forældresamarbejde

Personalet i SFO'en og lærerne i skolen skal i samarbejde sikre, at forældrene får den bedst mulige indsigt i barnets samlede hverdag i skolen/SFO'en. Arbejdet og samarbejdet med barn og forældre sker ud fra et helhedssyn på barnet. Samarbejdet mellem skole/SFO og forældre skal ske ud fra gensidig respekt for hinandens forskellige roller og skal basere sig på dialog og gensidig kommunikation med udgangspunkt i ligeværd.

Koordinering af forældresamarbejde. Skriv her, hvordan I arbejder med dette tema lokalt:

Det, at vi er en Landsbyordning gør, at skole, dagtilbud og SFO har fælles ledelse, og vi har derfor et naturligt tæt samarbejde, samt fælles bestyrelse og fælles L-MED.

Vi deltager ofte både skole og SFO i møder omkring børn med udfordringer, netop for at se et helhedsbillede af barnet.

Vi bruger begge steder AULA som fælles platform og informerer hinanden om eventuelle udfordringer, aftaler eller andet.

Vi er meget opmærksomme på, at informere forældrene så tidligt som muligt, hvis vi oplever udfordringer, og vi arbejder på at have en åben dialog med alle forældre.

Idræt, bevægelse og sundhed

Arbejdet med leg, idræt og bevægelse er en vigtig del af livet i SFO'en. De voksne er en vigtig ressource, der er rollemodeller og aktive i at skabe idræt og bevægelse for alle børn. Det at bevæge sig og have det godt med sig selv, sin krop og andre er vigtige elementer i børns psykiske, fysiske og sociale udvikling. Det er betydningsfuldt, at SFO'en medtænker sundhed i hverdagen.

For det enkelte barn skal tilbudsviften være mangfoldig, så dets mulighed for udfoldelse og udvikling styrkes og stimuleres.

Det er vigtigt at udnytte de lokale ressourcer herunder idrætsforeninger, der er i og omkring den enkelte SFO. Således vil lokalområdet omkring SFO'en kunne byde på forskellige ressourcer. Oplevelser og aktiviteter i og med naturen bør være en del af de aktiviteter, som børnene vil møde i SFO'en.

Idræt, bevægelse og sundhed. Skriv her, hvordan I arbejder med dette tema lokalt:

Vi har udedage, hvor både aktiviteter og børnenes frie leg præger programmet. Vi har desuden vores egen kostpolitik, hvor vi arbejder ud fra almindelig sund fornuft, hvilket er et lokalt supplement til kommunens politik for området.

Vi tager på ture ud af huset, laver bål, har gode udefaciliteter med masser af cykler, mooncar, banacykler mm. På legepladsen og i skolegården er der både multibane, leg på streg, cykelstier, kørebaner, boldbaner, klatretårn, bålplads, sandkasser og masser af træer og ujævn terræn, der indbyder til leg og bevægelse. Vi bruger gymnastiksalen, hvor der én gang om ugen planlægges aktiviteter. De andre dage er der åben for børnenes egne initiativer. Vi er omgivet af hoppepude, sportsplads, by og skov. Vi voksne deltager så vidt muligt i aktiviteter som gode rollemodeller for børnene lige meget om det er fodbold, spark til dåse eller levende stratego.

Overgangen mellem dagtilbud og SFO

SFO'en skal bygge videre på den indsats og de erfaringer, der er gjort i dagtilbuddet. I overgangen fra dagtilbud til SFO samarbejdes der således, at den pædagogiske praksis drøftes, og viden om det enkelte barns formidles videre.

SFO'ens rolle i dette samarbejde afklares på den enkelte skole/SFO.

Skolen/SFO'en tager initiativ til at få udarbejdet en beskrivelse af samarbejdet med dagtilbuddet.

Overgangen mellem dagtilbud og SFO. Skriv her, hvordan I arbejder med dette tema lokalt:

Vi er en landsbyordning med børnehave, SFO og skole under samme tag. Derfor kender alle hinanden og børnehavebørnene er vant til at komme i både SFO'en og på skolen.

Personalet i SFO'en har ligeledes timer i børnehaven, og de kender derfor børnene rigtig godt, når de rykker videre i SFO. De kommende skolebørn får langsomt flere privilegier det sidste års tid i børnehaven og besøger SFO'en nogle eftermiddage, så de langsomt modnes og forberedes på, hvad der venter dem i SFO. Vi arbejder derfor målbevidst med at skabe en rød tråd i forhold til overgange og børnefællesskaber på tværs af aldre og årgange.

Medinddragelse

Alle børn skal opleve at blive hørt og have medbestemmelse i deres dagligdag. Dette kan ske gennem planlægning og evaluering, der således giver mulighed for at reflektere over hverdagen.

Medinddragelse. Skriv her, hvordan I arbejder med dette tema lokalt:

Børnene har indflydelse på, hvilke aktiviteter der kommer på månedsplanen. Vi vil gerne tilbyde en bred vifte af aktiviteter, så der er noget for enhver smag, og derfor er det vigtigt, at vi lytter til børnenes ønsker. Hvis vi føler der er behov for det, kan vi afholde børnemøder, hvor vi samler børnene i grupper. Her kan der snakkes om udfordringer, planlægges kommende aktiviteter og evalueres på allerede afholdte aktiviteter. Desuden tilrettelægger vi flere ting i hverdagen på en måde, der gør det muligt for børnene, at træffe egne beslutninger.

Den anerkendende tilgang

Mål- og indholdsbeskrivelsens fundament er den anerkendende tilgang. Det betyder, at SFO'erne tager udgangspunkt i en positiv og anerkendende tilgang, hvor barnet er i centrum – som en del af fællesskabet. Barnet skal føle sig værdsat, forstået, respekteret samt opleve tryghed og ligeværd. Til hver en tid tages der udgangspunkt i det enkelte barns positive ressourcer. En anerkendende tilgang skal derfor underbygge det daglige arbejde i SFO'en.

Den anerkendende tilgang. Skriv her, hvordan I arbejder med dette tema lokalt:

Vi arbejder med PALS (Positiv Adfærd i Læring og Samspil) i skole og SFO. Her belønnes børnenes positive adfærd med perler, som de samler i en fælles krukke. Når krukken er fuld, udløser det en belønning. Derudover er vi DUÅ institution, og hele personalet har været på DUÅ kursus. Vi arbejder derfor meget med den anerkendende tilgang og har positive forventninger til børnene. DUÅ og PALS bygger på de samme positive og anerkendende tendenser og supplerer hinanden godt.

Et bredt kultur- og fritidstilbud

Holstebro Kommune har et stærkt fundament som kulturby og ønsker at sætte den kulturelle dagsorden - lokalt, nationalt og internationalt. Kultur er derfor drivkraft for udvikling og vækst.

Et bredt kultur- og fritidstilbud er vigtige temaer i børns udvikling og dannelse. Børnene vil få mulighed for individuelt eller i fællesskab med andre at opleve og arbejde med at være skabende og udtrykke sig gennem kreative processer. Det kan være gennem film, teaterforestillinger, musik, billedkunst og andre kunstneriske udtryksformer.

SFO'en kan være med til at åbne op for fritidslivet. De lokale ressourcer vil være muligheder, der giver børnene lyst og kendskab til fritidslivet, der rækker ud over livet i skolen/SFO'en. En dagligdag i SFO'en bør give børnene mulighed for at udvikle kreativitet, opfindsomhed, initiativ og selvstændighed. De strukturerede såvel som de selvvalgte aktiviteter kan vægtes således, at de giver lyst til at undersøge, eksperimentere og opfinde.

Et bredt kultur- og fritidstilbud. Skriv her, hvordan I arbejder med dette tema lokalt:

Ud over i det daglige kreative arbejde, så gør vi meget ud af traditioner, mærkedage, højtider osv.

Vi deltager ofte i kulturelle aktiviteter i Ulfborg som bl.a. teater og kultur spot festival.

Vi benytter os samtidig meget af naturen omkring os og de muligheder vi har i vores nærmiljø.

Dokumentation og evaluering af mål- og indholdsbeskrivelsen

For at sikre muligheden for dialog med omverdenen skal den enkelte skole/SFO's udmøntning af mål- og indholdsbeskrivelsen være tilgængelig for offentligheden på skolens hjemmeside.